

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej, v právnej veci žalobcu **R.**, zastúpeného JUDr. J. proti žalovanému **N.**, zastúpenému Mgr. o zaplatenie 391 482,50 Sk s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20 Cob 296/2005 zo dňa 16. marca 2006, takto

rozhodol:

Rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 4 Cb 54/04-136 zo dňa 14. marca 2005 zamietol žalobu o zaplatenie sumy 391 482,50 Sk a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 100 396,50 Sk. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na dodatok č. 1 z 3. novembra 2003, ktorý účastníci uzavreli ku zmluve o dielo z 30. augusta 2002 a v ktorom sa dohodli, že dielo bude zhotoviteľom ukončené a objednávateľovi odovzdané dňa 30. novembra 2003, pričom za zhotovenie diela zaplatí objednávateľ zhotoviteľovi 8 500 000 Sk vrátane DPH. Podľa uvedeného dodatku zhotoviteľovi už bola zaplatená suma 7 052 000 Sk a objednávateľ sa zaviazal do 35 dní od 3. novembra 2003 uhradiť zhotoviteľovi sumu 541 482,50 Sk, ktorá mala slúžiť na zaplatenie faktúry č. 700037.

Súd prvého stupňa zistil, že na stavbu oproti pôvodnému rozpočtu neboli dodané položky vo výške 2 188 271 Sk, pričom žalovaný zaplatil žalobcovi navyše oproti dojednanej cene a skutočne dodaným stavebným prácam a materiálu sumu 890 271 Sk. Poukázal tiež na odstúpenie žalovaného od zmluvy zo dňa 9. decembra 2003 pre nedodržanie termínu zhotovenia diela do 30. novembra 2003. Pokiaľ žalobca predložil súdu ďalšie dôkazy, a to v čase po ukončení dokazovania a pred vyhlásením rozhodnutia, súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 120 ods. 2, 4 O.s.p. Keďže žalobca nedokončil a neodovzdal dielo v čase, dojednanom v zmluve o dielo a ani v dodatku č.1, t.j. do 30. novembra 2003, súd žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o zamietnutí nároku na zaplatenie sumy 391 482,50 Sk a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 391 482,50 Sk a trovy konania vo výške 36 956 Sk. V časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,98% ročne zo sumy 391 482,50 Sk od 9. decembra 2003 do zaplatenia napadnutý rozsudok potvrdil.

V odôvodnení uviedol, že podstatou odvolania je, či úhrada sumy 391 482,50 Sk ako zvyšku záväzku žalovaného, ktorý bol účastníkmi dohodnutý v dodatku č. 1 zo dňa 3. novembra 2003 k zmluve o dielo z 30. augusta 2002, tvorí samostatný záväzok alebo záväzok podmienený vykonaním celého diela. Z vôle účastníkov, prejavenej v čl. VI bod 2 dodatku 1 vyplýva samostatnosť záväzku objednávateľa uhradiť sumu 541 482,50 Sk, výlučne účelovo viazanú na zaplatenie faktúry č. 700037 z 25. júna 2003, vystavenej dodávateľom žalobcu. V tomto smere preto odvolací súd súhlasil s argumentáciou žalobcu, že súd prvého stupňa sa v rámci dokazovania zaoberal celým záväzkovým vzťahom účastníkov, ako vyplýva zo zmluvy o dielo z 30. augusta 2002 a jej dodatku č. 1, mimo rámca vymedzeného predmetu konania. Pokiaľ ide o žalovaný nárok, z dodatku č. 1 nevyplýva synalagmatické prepojenie záväzku žalovaného zaplatiť sumu 541 482,50 Sk ;vo väzbe na celé ukončenie diela a nešlo o takto podmienený záväzok. Nebol preto relevantný argument žalovaného s poukazom na ustanovenie § 325 a § 326 Obchodného zákonníka v tom smere, že len na základe ukončenia a odovzdania

celého diela žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie časti ceny diela dojednanej v čl. VI. bod 2 dodatku č. 1. Keďže predmetom žaloby bol len záväzok žalovaného vyplývajúci z čl. VI. bod 2 dodatku č. 1 z 3. novembra 2003, odvolací súd vyhodnocoval účinok odstúpenia od zmluvy z 9. decembra 2003 len vo vzťahu k žalovanému záväzku. Predmetom dojednania účastníkov bola úhrada dodávateľskej faktúry č. 700037 z 25. júna 2003, ktorá sa viazala na splnenú dodávku, teda na tú časť diela, ktorá v čase uzavretia dodatku č. 1 už bola vykonaná. Z ustanovenia § 347 ods. 1, 2 a § 349 ods. 2 Obchodného zákonníka vyplýva, že oprávnená strana nemôže odstúpiť od zmluvy v tej časti, v ktorej už bolo plnené. Odstúpenie od zmluvy sa preto nemohlo týkať dodávky podľa dodacieho listu č. 702796 a faktúry č. 700037 z 25. júna 2003. Z uvedených dôvodov bolo potrebné napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 391 482,50 Sk.

Pokiaľ išlo o žalované príslušenstvo pohľadávky 8,98% úroky z omeškania zo sumy 391 482,50 Sk od 9. decembra 2003 do zaplatenia, odvolací súd úroky z omeškania nepriznal z dôvodu, že vo vzťahu k tomuto nároku žalobca neprodukoval žiadne relevantné dôkazy, týkajúce sa výšky úroku z omeškania, preto odvolací súd nevyhodnocoval ani žalovaný začiatok a dobu omeškania. V tejto časti preto zamietavý výrok napadnutého rozsudku potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny, keďže žalobca uplatnené príslušenstvo nepreukázal. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 2, § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie.

Uviedol, že dovolaním napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa jeho názoru z článku VI. bod 2 Dodatku č. 1 zo dňa 3. novembra 2003 a ani z ostatných ustanovení tohto dodatku absolútne nevyplýva skutočnosť, že by malo ísť o nejaký samostatný záväzok objednávateľa účelovo viazaný na zaplatenie faktúry dodávateľa, teda taký záväzok, na ktorý nemajú vplyv ostatné práva a povinnosti a záväzky účastníkov zo zmluvy, prípadne na ktorý nemajú vplyv ich následné právne úkony, vykonané z dôvodu porušenia záväzkov strán zo zmluvy (odstúpenie od zmluvy). Samostatnosť záväzku žalovaného odvolací súd vyvodil len z toho, že v článku IV. bod 2 Dodatku č. 1 je uvedený účel platby

sumy 541 482,50 Sk, ktorá mala slúžiť na zaplatenie faktúry dodávateľovi žalobcu (subdodávateľovi). Je nepochybné, že v danom prípade ide o zaplatenie časti ceny diela. Túto skutočnosť odvolací súd ani nespochybnil. Z celého kontextu čl. V. a čl. VI. Dodatku č. 1, jeho gramatického znenia a prejavu vôle zmluvných strán vyplýva nepochybná skutočnosť, že žalovaný sa zaviazal do 35 dní od podpisu dodatku predmetnú sumu zaplatiť s tým, že zvyšok ceny diela bude zhotoviteľovi splácaný v splátkach. Suma 541 482,50 Sk je preto časťou ceny diela, je teda súčasťou základného záväzku objednávateľa zo zmluvy o dielo.

Skutočnosť, že strany v čl. VI. bod 2 dodatku dojednali účel platby vo výške 541 482,50 Sk, nemôže mať vplyv na vzájomné práva a povinnosti strán zo zmluvy. V konaní bola nesporne preukázaná skutočnosť, že žalobca až do odstúpenia od zmluvy nedodal na stavbu materiál a práce v hodnote minimálne 2 188 271 Sk. Vychádzajúc z dojednanej ceny diela vo výške 8 500 000 Sk žalobca dodal na stavbu práce a materiál v hodnote 6 311 729 Sk. Keďže žalovaná ku dňu podpisu Dodatku č. 1 zaplatila žalobcovi sumu 7 052 000 Sk a neskôr aj sumu 150 000 Sk, je možné jednoznačne vyvodiť, že žalovaná zaplatila žalobcovi všetky práce a materiál, ktoré dovtedy žalobca dodal na stavbu, a teda aj materiál, ktorý bol dodaný subdodávateľom S.. Materiál, ktorý tento subdodávateľ dodal žalobcovi na stavbu, bol už žalobcovi uhradený žalovaným zálohovými platbami podľa čl. V. zmluvy o dielo. Vzhľadom na to, že žalobca bol v omeškaní s ukončením a odovzdaním diela, nemohol sa domáhať ani splnenia záväzku žalovanej v zmysle § 325 Obchodného zákonníka. Suma 541 482,50 Sk nepochybne zostatkom ceny diela je.

Nie je zrejmé, z čoho odvolací súd vyvodil, že suma 541 482,50 Sk, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť v dodatku č. 1 sa viazala na tú časť ceny diela, ktorá v čase uzavretia dodatku už bola vykonaná. Z dojednania, uvedeného v čl. VI. bod 2 Dodatku č. 1 absolútne nevyplýva, že suma sa viaže na materiál, dodaný subdodávateľom S., ale vyplýva z neho skutočnosť, že suma bude zhotoviteľom použitá na zaplatenie faktúry svojmu subdodávateľovi.

Žalovaný ďalej v dovolaní poukazuje na skutočnosť, že odstúpením žalovaného od zmluvy o dielo zanikli všetky dovtedy nesplnené záväzky, a preto takýmto spôsobom zanikol aj záväzok žalovaného uvedený v čl. VI. bod 2 zmluvy. Rovnako žalobcovi zanikli dovtedy nesplnené záväzky, t.j. dodať zostatok diela. Vzhľadom na to, že žalovaný zaplatil žalobcovi viac, ako podľa rozpočtu vykonal, v dôsledku odstúpenia od zmluvy by práve žalovaný mal právo na vrátenie bezdôvodného obohatenia zo strany žalobcu. Súd nemôže svojim rozhodnutím založiť ďalšie bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu. Žaloba je preto nedôvodná. Poukazuje tiež na skutočnosť, že žalovaný listom zo dňa 30. marca 2006 vyzval žalobcu na zaplataenie škody vo výške 568 298,60 Sk. Následne žalovaný listom zo dňa 20. apríla 2006 tento svoj nárok z titulu právnej istoty započítal voči nároku žalobcu, ktorý je predmetom konania. Z týchto dôvodov nárok žalobcu zanikol.

Navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a § 243a ods. 1 O.s.p. Po preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolaním z dôvodov, uvedených v § 237 O.s.p., je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu v prípade existencie väd, taxatívne vymedzených v tomto ustanovení za predpokladu, že rozhodnutie je takouto vadou skutočne postihnuté.

V danom prípade je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Žalovaný

odôvodnil dovolanie poukazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Pod nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

Tento dovolací dôvod je podľa žalovaného daný tým, že odvolací súd nesprávne posúdil obsah právneho vzťahu, založeného medzi účastníkmi konania Dodatkom č. 1 zo dňa 3. novembra 2003 k Zmluve o dielo zo dňa 30. augusta 2002.

Uvedenou zmluvou o dielo sa žalobca ako zhotoviteľ zaviazal zhotoviť pre žalovaného ako objednávateľa stavbu P.. Dielo malo byť odovzdané objednávateľovi dňa 30. júna 2003, cena bola dohodnutá vo výške 7 472 555 Sk vrátane DPH. Podľa čl. V. zmluvy mal objednávateľ poskytnúť zhotoviteľovi zálohy, a to dňa 1. novembra 2002 v sume 1 000 000 Sk, 1. decembra 2002 2 000 000 Sk a 1. februára 2003 4 470 000 Sk. Zálohy mali byť platené na základe zálohových faktúr, vystavených zhotoviteľom, pričom doplatok ceny po odpočítaní poskytnutých záloh bol objednávateľ povinný zaplatiť do 14 dní po doručení faktúry, vystavenej zhotoviteľom po odovzdaní diela.

Dňa 3. novembra 2003 uzavreli sporové strany Dodatok č. 1 k Zmluve o dielo z 30. augusta 2002, podľa ktorého malo byť dielo odovzdané objednávateľovi dňa 30. novembra 2003 a jeho cena bola dohodnutá vo výške 8 500 000 Sk, vrátane DPH. V článku VI. strany konštatovali, že ku dňu uzavretia dodatku bola zhotoviteľovi vyplatená suma 7 052 000 Sk. Objednávateľ sa zaviazal do 35 dní od uzavretia dodatku uhradiť zhotoviteľovi sumu 541 482,50 Sk, ktorá mala slúžiť na zaplatenie faktúry č. 700037 zo dňa 25. júna 2003, znejúcej na sumu 541 482,50 Sk, vyhotovenou firmou S. pobočka Oravský Podzámok. Zvyšok ceny za dielo mal byť uhrádzaný v splátkach v závislosti od poskytnutého úveru. Dňa

7. novembra 2003 žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 150 000 Sk, ktorú žalobca započítal na zaplataenie sumy 541 482,50 Sk, pretože podľa neho sa jednalo o samostatný záväzok, účelovo viazaný na zaplataenie faktúry dodávateľa žalobcu. Rozdiel vo výške 391 482,50 Sk si uplatnil žalobou zo dňa 21. januára 2004.

Podľa § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka zhotoviteľ splní svoju povinnosť vykonať dielo jeho riadnym ukončením a odovzdaním predmetu diela objednávateľovi v dohodnutom mieste, inak v mieste ustanovenom týmto zákonom.

V čase uzavretia Dodatku č. 1 svoju povinnosť z uzavretej zmluvy o dielo žalobca nespĺnil a keďže dielo nebolo ukončené ani v termíne, uvedenom v Dodatku č. 1, žalovaný listom zo dňa 9. decembra 2003 od zmluvy o dielo odstúpil. Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že k 3. novembru 2003 žalovaný zaplatil žalobcovi časť ceny diela vo výške 7 052 000 Sk. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že uvedená suma presahuje hodnotu časti diela, ktorá bola žalobcom k uvedenému termínu vykonaná.

Dodatok č. 1 k zmluve o dielo je súčasťou zmluvy o dielo zo dňa 30. augusta 2002 a nemožno ho považovať za samostatný právny vzťah, z ktorého by vyplývala pre žalovaného povinnosť zaplatiť v ňom uvedenú sumu na vymedzený účel. Nezakladá preto povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 541 482,50 Sk samostatne bez ohľadu na rozsah už vykonaného diela a výšku sumy, ktorá už bola žalobcovi zaplataená.

Keďže odvolací súd nesprávne právne posúdil obsah Dodatku č. 1 k zmluve o dielo zo dňa 30. augusta 2002, čím je daná existencia dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline v dovolaní napadnutej časti podľa § 243b ods. 1, 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho, ako aj dovolacieho konania bude rozhodnuté v novom rozhodnutí o veci (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 10. apríla 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Z.